

Záznam z 29. jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí konaného dne 4. června 2024

Přítomní členové:

- JUDr. MgA. Michal Šalomoun, Ph.D. – předseda, ministr pro legislativu a předseda Legislativní rady vlády, Úřad vlády ČR
- plk. JUDr. Jiří Mazánek – ředitel, Národní centrála proti organizovanému zločinu
- brig. gen. Mgr. Vít Hendrych – ředitel, Generální inspekce bezpečnostních sborů
- PhDr. Karel Škácha – ředitel, Nadační fond proti korupci
- doc. JUDr. Jan Kudrna, Ph.D. – Právnická fakulta Univerzity Karlovy

Omluvení členové s náhradníkem:

- prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. – místopředseda Rady, předseda vlády
→ náhradník Mgr. Jan Večeřa, ředitel Odboru právního a kontrolního, Úřad vlády ČR
- JUDr. Pavel Blažek, Ph.D. – místopředseda Rady, ministr spravedlnosti
→ náhradník JUDr. Jiří Kapras, Ph.D., ředitel Odboru střetu zájmů a boje proti korupci
- Mgr. Bc. Vít Rakušan – místopředseda Rady, 1. místopředseda vlády a ministr vnitra
→ náhradník Mgr. Lubomír Janků, Odbor bezpečnostní politiky
- Ing. Zbyněk Stanjura – místopředseda Rady, ministr financí
→ náhradnice Mgr. Ing. Eva Kejlová, státní tajemnice
- prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR – místopředseda Rady, ministr zdravotnictví
→ náhradnice Mgr. Mária Jurečko, MBA, vedoucí Oddělení interního auditu
- PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D. – místopředseda Rady, místopředseda vlády pro digitalizaci, ministr pro místní rozvoj
→ náhradník Mgr. Janusz Konieczny
- JUDr. Igor Stříž – nejvyšší státní zástupce, Nejvyšší státní zastupitelství
→ náhradník JUDr. Miroslav Růžička, Ph.D., ředitel analytického a legislativního odboru
- Mgr. František Lukl, MPA – předseda, Svaz měst a obcí České republiky
→ náhradník Mgr. Pavel Drahovzal, místopředseda svazu a starosta obce Velký Osek
- MUDr. Martin Kuba – předseda, Asociace krajů České republiky
→ náhradník Mgr. Ivo Dočekal, právník Kanceláře Asociace krajů České republiky
- Mgr. Marek Zelenka, LL. M. – Oživení
→ náhradník Mgr. et Mgr. Lukáš Kraus, Ph.D. – Rekonstrukce státu
- Mgr. Petr Leyer – Transparency International ČR
→ náhradník Mgr. Jan Dupák, právník
- Mgr. Zdeněk Zajíček – prezident, Hospodářská komora České republiky
→ náhradník JUDr. Stanislav Sádovský, Ph.D., LL.M., Odbor legislativy, práva a analýz

Omluvení členové:

- Mgr. Pavel Franc – ředitel, Frank Bold
- Mgr. Michal Frankl – Komora daňových poradců
- JUDr. Marie Sciskalová, Ph.D. – Slezská univerzita v Opavě

Hosté:

- Mgr. Petra Audová – Transparency International ČR
- Mgr. Bc. Dalibor Fadrný – tajemník Rady, Ministerstvo spravedlnosti
- Mgr. Michal Franěk – Ministerstvo spravedlnosti
- Mgr. Petr Forejt – Ministerstvo spravedlnosti
- Mgr. Adam Hexner – Ministerstvo spravedlnosti
- Ing. Iveta Korbelová – Ministerstvo spravedlnosti
- JUDr. Kristína Král – Ministerstvo spravedlnosti
- Ing. František Kučera – Ministerstvo spravedlnosti
- Mgr. Iveta Mikulášová – Ministerstvo spravedlnosti
- Mgr. Jan Nevyjel – Úřad vlády ČR
- PhDr. Ing. Jiří Skuhrovec, PhD. – Zindex
- Mgr. Johana Trešlová – Ministerstvo spravedlnosti
- JUDr. Ondřej Vondráček Ph.D., LL.M. – Lexperanto z.s.

Jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Rada“) zahájil v 16.30 hod. její předseda Michal Šalomoun, který přivítal přítomné členy a jejich pověřené zástupce.

Dalibor Fadrný konstatoval, že je přítomno 17 členů či pověřených zástupců a jednání Rady vlády je tak usnášeníschopné. Kvórum pro hlasování činí 9 hlasů.

Michal Šalomoun se nejprve dotázal, jestli mají přítomní nějaké návrhy na projednávání. Rovněž zmínil, že od spolku Oživení obdržel vyjádření týkající se novely trestního zákoníku, reformy přezkumu veřejných zakázek a novely zákona o ochraně hospodářské soutěže. Novela zákona o ochraně hospodářské soutěže byla dne 31. května 2024 rozeslána do meziresortního připomínkového řízení. Reforma přezkumu veřejných zakázek bude rovněž brzy rozeslána do meziresortního připomínkového řízení. Z toho důvodu Michal Šalomoun navrhl, aby se Rada zabývala zmíněnými materiály až po vypořádání uplatněných připomínek, resp. jejich předložení vládě.

Michal Šalomoun představil program jednání v tomto znění:

1. Úvod
2. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
3. Analýza kvality evidence skutečných majitelů
4. Analýza fungování zákona o střetu zájmů
5. Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO na podporu veřejně prospěšných činností pro rok 2025 (bod 2.1 Boj proti korupci)
6. Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí v roce 2023
7. Různé
 - Průběžné informace o přípravě Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí,
 - Informace o přípravě Akčního plánu Boje proti korupci pro roky 2025 a 2026,

- Informace o zákoně o lobbingu.

Michal Šalomoun následně sdělil, že od posledního prezenčního jednání Rady bylo projednáno šest materiálů per rollam. Jednalo se o:

- věcný záměr zákona o řízení a kontrole veřejných financí;
- návrh zákona, kterým se mění zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony;
- návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony;
- zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje proti korupci na roky 2023 a 2024;
- návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony;
- návrh zákona, kterým se mění zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizi), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Všechna přijatá stanoviska byla doporučující.

Průběh jednání:

2. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Michal Šalomoun sdělil, že novela trestního zákoníku byla Ministerstvem spravedlnosti rozeslána do meziresortního připomínkového řízení, které v současné době probíhá.

Michal Franěk uvedl, že tato novela byla zpracována v souladu s programovým prohlášením vlády, které se týká především závazku dbát na rozšíření konceptu restorativní justice, nadužívání trestní represe a rozšíření výkonu alternativních trestů. Zároveň poznamenal, že novela přináší určitá opatření, která by měla vést k racionálnějšímu využívání prostředků trestního práva a k rozšiřování možných využití trestů nespojených s odnětím svobody. Jedná se tedy o úpravy, které se týkají zejména peněžitého trestu a dalších druhů alternativních trestů. Hlavní změnou v této novele je zavedení peněžitého trestu jako trestu univerzálního a rozšíření okruhu trestných činů, za které bude možné uložit trest obecně prospěšných prací, trest zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži či trest zákazu přijímání dotací a subvencí, jenž bude možné uložit právníkům i fyzickým osobám. Rovněž se v této novele počítá s částečnou dekriminalizací trestného činu zanedbání povinné výživy a snížením dolní hranice u některých trestných činů tak, aby bylo možné u každého uložit i podmíněný trest s dohledem nebo trest obecně prospěšných prací. Tento návrh také posiluje oportunní prvky v přípravném řízení, zakotvuje nový trestný čin spočívající v neoprávněné činnosti pro cizí moc či postih tzv. deepfake pornografie a částečně upravuje postih drogových trestných činů. Tato novela byla diskutována na koaličním půdorysu a s výjimkou úpravy drogových trestných činů došlo ke shodě. V současné době probíhají

a v budoucnu ještě probíhat budou intenzivní schůzky s justičními složkami, soudy, státním zastupitelstvím a resorty. Zároveň se také počítá s politickými konzultacemi. Michal Franěk odkázal v případě podrobnějších dotazů na Petra Forejta.

Michal Šalomoun poté otevřel debatu na toto téma.

Jiří Mazánek kladně hodnotil možnost ukládání trestu zákaz plnění veřejných zakázek a trestu zákaz přijímání dotací a subvencí také u fyzických osob. Zároveň považoval za důležité ustanovení týkající se nového trestného činu neoprávněné činnosti pro cizí moc. Nedostatky naopak spatřoval ve dvou okruzích:

- 1) *snížení dolních hranic trestních sazeb u vybraných majetkových a hospodářských trestných činů* (např. u podvodu a poškození finančních zájmů Evropské unie a *to z 5 let pouze na 3 léta* (důvod: horší postih pachatelů, horší průběh dokazování v trestním řízení spojený s pravděpodobným snížením ochoty obviněných uzavírat dohody o vině a trestu, které se staly významným nástrojem pro odhalování zásadních korupčních a hospodářských deliktů) a
- 2) u korupčních trestných činů se sice výše sazeb nemění, ale bylo by možné uložit peněžní trest jako jediný (trest by neplnil funkci prevence ani represivní funkci a byl by v rozporu s mezinárodními úmluvami; jestliže by bylo možné i za nejzávažnější korupční delikty uložit pouze peněžní trest, pachatelé by se z těchto trestných činů vykupovali).

Michal Šalomoun požádal Jiřího Mazánka o bližší vysvětlení myšlenky týkající se horšího průběhu dokazování při snížení trestních sazeb.

Jiří Mazánek hovořil o významnosti dohod o vině a trestu, které jsou v přípravném řízení velmi důležitým nástrojem pro dokázání stíhané trestné činnosti v kombinaci s dalšími důkazy, jakož i nástrojem pro rozkrývání další trestné činnosti. Poukázal na to, že jestliže bude pachatel vědět, že za nejhorší daňové či hospodářské delikty mu vždy hrozí také podmíněný nebo finanční trest, bude se pro vymáhající orgány významně zužovat prostor jednat o těchto dohodách, a tím rozkrývat další trestnou činnost.

Michal Šalomoun poděkoval za vysvětlení.

Miroslav Růžička konstatoval, že peněžní trest nelze přeceňovat v tom smyslu, že by se jednalo o univerzální trest. Zároveň poznamenal, že by k tomuto u závažných případů majetkových a hospodářských trestných činů docházet nemělo. Přestože považoval tento záměr za pozitivní, uvedl, že bude nutné stanovit hranice. Dále hovořil o přesunu trestu u trestného činu opakované krádeže (§ 205 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů) z odst. 2 do odst. 1, jelikož v původním odstavci byl zdrojem velmi přísných postihů. Rovněž zmiňoval, že ho oslovily iniciativy, které by chtěly prosadit změny vedoucí ke snížení vězeňské populace.

Lukáš Kraus uvedl, že zmírnění trestní represe u bagatelních trestných činů je pozitivní a je zde i odborná shoda na tom, že přeplněnost věznic je vysoká. Do záměru novely ovšem podle něho nezapadá snaha řešit snížení dolní hranice trestních sazeb hospodářských trestných činů, jelikož přeplněnost věznic nezpůsobuje nadměrné věznění bílých límečků. Z toho důvodu navrhl, aby Rada tyto nesouvisející pasáže z novely navrhla vypustit.

Michal Šalomoun shrnul, že se Rada shodne na tom, že trest zákazu plnění veřejných zakázek u fyzických osob je pozitivní. Problém ovšem viděl ve snížení trestních sazeb u hospodářských trestných činů a v univerzalitě peněžitého trestu. Reagoval také na slova Miroslava Růžičky týkající se nutnosti zavedení určitého korektivu u peněžitého trestu, jež spatřoval v rozhodnutích nestranných a nezávislých soudců. Následně odkazoval na slova Lukáše Krause a nastínil dvě možnosti

- a) hlasovat o návrhu usnesení, nebo
- b) posečkat do té doby, než bude návrh po připomínkovém řízení.

Poté navrhl, aby se návrh projednával na Radě v období až po uskutečnění připomínkového řízení.

Jan Dupák se vyjádřil ke snižování dolních trestních sazeb u kvalifikovaných skutkových podstat u závažných hospodářských trestných činů. Poté navrhl usnesení týkající se toho, z jakého důvodu obsahuje zákon tento bod. Poukázal rovněž na to, že tato problematika není blíže vysvětlena v předkládací ani důvodové zprávě. Zároveň nastínil problém v souvislosti se snížením trestní sazby u dotačního podvodu se škodou velkého rozsahu (§ 212 odst. 6 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů), jelikož podle programového prohlášení vlády by se měly sazby snižovat pouze u jednání s malou společenskou škodlivostí. Poté konstatoval, že toto opatření žádným způsobem nepomáhá řešit problém zaplněnosti věznic. Následně vyjádřil nesouhlas s odložením debaty na toto téma a navrhl požadovat jasné vysvětlení toho, čemu má tento krok pomoci vyjma snížení trestní represe. Nakonec vyslovil domněnku, že v Radě není shoda na tomto názoru.

Michal Šalomoun naznačil, že tímto by se suplovala funkce Komise pro hodnocení regulace. Zároveň poznamenal, že předkladatel zpočátku vytvoří určitý návrh, který ovšem nakonec v normativním textu vypadá zcela jinak. Poté navrhl hlasovat o posunutí projednávání tohoto materiálu do doby po předložení konsolidovaného textu, kdy bude možné hlasovat o připomínce Jana Dupáka. Vyjádřil ovšem nejistotu ohledně mechanismu a uplatnění této připomínky z toho důvodu, že tato Rada vznáší pouze doporučení.

Jan Dupák následně poukázal na nepřítomnost Pavla Blažka na tomto jednání, který by tuto problematiku mohl jako předkladatel vysvětlit. Dle jeho slov byla absence politické reprezentace s výjimkou Michala Šalomouna kritizována i na předchozích jednáních Rady. Dodal, že podle Transparency International vedou návrhy v předloženém materiálu k negativním jevům popsáným Jiřím Mazánkem, a proto požaduje jejich vysvětlení, popřípadě alespoň vyjádření. Následně uvedl, že by Rada mohla vyzvat Pavla Blažka k odůvodnění tohoto bodu.

Michal Franěk poznamenal, že chápe požadavek Jana Dupáka, ale jestliže se návrh dostane na jednání Rady až po vypořádání připomínek, mohou nastat následující dvě situace:

- 1) výše popisovaný bod v návrhu nebude, nebo
- 2) popisovaný bod v návrhu bude, a tudíž bude Transparency International požadovat vysvětlení a Ministerstvo spravedlnosti ho bude muset poskytnout – bude vyhověno usnesení Michala Šalomouna i požadavku Transparency International.

Jan Dupák poukázal na důležitost povědomí projednávajících orgánů o tom, že Transparency International nesouhlasí s tímto návrhem. Zároveň projevil nejistotu, zdali je proti tomuto návrhu pouze on nebo i celá Rada. Následně vyjádřil obavy z procesu projednání tohoto návrhu vládou.

Jan Kudrna vznesl dotaz, jestli existuje komparace tohoto řešení např. v porovnání s dalšími státy v Evropské unii.

Michal Franěk na to reagoval tím, že nebyla provedena žádná rozsáhlá komparace a smysl návrhu spočíval v tom, aby bylo možné rozšířit možnosti soudu ve využití širší škály trestních sankcí (podmíněný trest s dohledem a trest obecně prospěšných prací). Následně se vyjádřil rovněž k debatě o peněžitém trestu, který má podle něho dva aspekty, o kterých se vedou debaty v připomínkovém řízení – univerzalitu a exkluzivitu.

Karel Škácha podotkl, že Nadační fond proti korupci byl pozván k tomuto tématu dnes již bývalým náměstkem Antonínem Stanislavem z Ministerstva spravedlnosti. Za důležitou informaci považuje,

že poté co jim bylo toto sděleno, tak si slovo převzal Lukáš Trojan, zástupce České advokátní komory, a toto téma odprezentoval on.

Jan Nevjyel se kladně vyjádřil k návrhu usnesení od Lukáše Krause, jelikož shodný postup byl zvolen také u novely zákona o státním zastupitelství a návrhu zákona o regulaci lobbování. Pozitivní efekt tohoto postupu spatřoval v tom, že se usnesení přijímalo v době průběhu meziresortního připomínkového řízení.

Michal Šalomoun nechal následně hlasovat o jednotlivých usneseních.

I. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí

- a) **doporučuje z novely trestního zákoníku vypustit snížení dolní hranice trestních sazeb majetkových a hospodářských trestných činů, konkrétně změny v § 205 odst. 4 úvodní části ustanovení, § 206 odst. 5 úvodní části ustanovení, § 209 odst. 5 úvodní části ustanovení, § 210 odst. 6 úvodní části ustanovení, § 211 odst. 6 úvodní části ustanovení, § 212 odst. 6 úvodní části ustanovení, § 213 odst. 5 úvodní části ustanovení, § 240 odst. 3 úvodní části ustanovení, § 255 odst. 4 úvodní části ustanovení, § 255a odst. 3 a v § 260 odst. 5, kde se slovo „pět“ nahrazuje slovy „tři léta“,**

Hlasování:

11 PRO, 0 PROTI, 6 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

- b) **podporuje zmírnění trestní represe bagatelních trestných činů vycházející z odborné literatury či odborné shody a jasným pozitivním dopadem na míru uvěznění,**

Hlasování:

11 PRO, 0 PROTI, 6 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

K výše uvedenému bodu se vyjádřil Michal Franěk s tím, že z důvodu obecné formulace bylo přijato více doporučení, z nichž byla některá vyslyšena. Dále poznamenal, že principiálně to je vhodné.

Michal Šalomoun shrnul, že se Rada shodla na zavedení zákazu fyzické osoby ucházet se o veřejnou zakázku.

Jiří Mazánek poté navrhl hlasování o zavedení trestného činu neoprávněná činnost pro cizí moc.

- c) **podporuje rozšířit zákaz plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži a zákaz přijímání dotací a subvencí i na fyzické osoby,**

Hlasování:

15 PRO, 0 PROTI, 2 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

- d) **podporuje zavedení trestného činu neoprávněná činnost pro cizí moc.**

Hlasování:

15 PRO, 0 PROTI, 2 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

3. Analýza kvality evidence skutečných majitelů

Michal Šalamoun uvedl, že tato analýza byla závazkem České republiky zakotveným v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 a byla zpracována Ministerstvem spravedlnosti.

Adam Hexner následně stručně představil obsah této analýzy, jež byla rozdělena do několika částí:

- 1) *analýza obsahu evidence skutečných majitelů,*
- 2) *analýza využití a funkcionalit evidence,*
- 3) *analýza existujících nástrojů posilujících kvalitu údajů v evidenci,*
- 4) *návrhy a vyhodnocení potencionálních opatření.*

Následně blíže specifikoval závěry této analýzy:

- evidence je naplněna velkým množstvím kvalitních dat – celkově dobrá důvěryhodnost, ale v případě konkrétnějších vzorků je kvalita horší,
- pokulhává schopnost státní správy s údaji sofistikovaně nakládat – opatření legislativní, nelegislativní, vyloženě technická, více materiální,
- zásadní problém: absence prvku aktivního zajišťování kvality údajů ze strany státu – většina oznámení soudu se týká úplné absence údajů v evidenci skutečných majitelů, závislé na činnosti povinných osob, chybí prvek analýzy rizikovosti a aktivní role státu v této věci.

Rovněž uvedl, že tato opatření bude nutné zpracovat s ohledem na unijní legislativu (v průběhu měsíce června bude v úředním věstníku vyhlášeno AML nařízení – 6. AML směrnice).

Michal Šalamoun následně přivítal dva pozvané experty – Ondřeje Vondráčka a Jiřího Skuhrovce.

Ondřej Vondráček hovořil o dlouhodobé ex ante kvalitě dat, kterou se zabývá Lexperanto z. s. tak, aby byla analýza jednodušší pro zapisovatele a lépe využitelná pro další účely. S přiblížením ex post analýzy odkázal na Jiřího Skuhrovce. Podle jeho názoru se ubírají závěry analýzy správným směrem, ale je ovšem zapotřebí více granulárně zjišťovat, jaké informace lze nalézt v evidenci skutečných majitelů a jak je lze doložit (vyžaduje to nařízení Evropské komise přijaté v souvislosti se směrnicí o otevřených datech a nové nařízení AML). Následně uvedl dva příklady – nedoložení vlastnictví u akciové společnosti s listinnými akciemi na jméno a změnu ve vlastnické struktuře a její pozdní nahlášení příslušnému orgánu. Nakonec navrhl nadefinovat podrobnější technické specifikace v souvislosti s nařízením komise (v souladu s existujícími slovníky).

Jiří Skuhrovec hovořil o nejzásadnější výtce Zindexu týkající se toho, že se analýza ve skutečnosti nezabývala věcnou správností informací obsažených v evidenci skutečných majitelů (dotazovala se bank, ale nedisponuje informacemi, kterými by se správnost dala verifikovat). Z toho důvodu konstatoval, že cíl OGP nebyl splněn a evidence nenaplnuje svůj účel. Dále poukázal na to, že by se měly informace obsažené v evidenci skutečných majitelů řídit podle směrnice AML. Vyjádřil také obavy z toho, že zavedením lepších informačních systémů se nedostaví takový účinek. Podle jeho názoru je ovšem důležité, aby byly za uvedení nesprávných informací uvaleny citelné sankce, které se ovšem v praxi nevynucují (provedení analýzy subjektů napojených na Rusko – u většiny z nich nebylo možné tuto informaci v evidenci skutečných majitelů nijak dohledat). Porovnal také situaci v České republice a Velké Británii, ve které funguje přísnější režim pro všechny majitele

nemovitostí. Nakonec navrhl zúžení objemu subjektů (právnických osob), kteří budou mít vynucenou povinnost extenzivně dokládat a aktualizovat údaje v evidenci skutečných majitelů.

Michal Šalomoun poté otevřel diskusi na toto téma.

Michal Franěk poděkoval za náměty a spolupráci v rámci připomínek k této studii a přítomné ujistil, že budou tyto náměty brány v potaz při tvorbě nového rámce.

Janusz Konieczny poděkoval za opatření týkající se automatizace procesu a potvrdil, že je kvalita dat v evidenci skutečných majitelů často slabá. Poté vznesl dotaz, jestli bylo v rámci tvorby analýzy uvažováno o zavedení sankcí bezprostředně v případě, kdy má společnost v evidenci prokazatelně nesprávné informace. Následně se také dotázal na to, jestli dostatečně probíhají školení vyšších úředníků.

Adam Hexner odpověděl, že analýza zahrnuje určité sankční mechanismy, do kterých bude ale nutné v budoucnu zasáhnout z důvodu větší konkrétnosti evropského nařízení. Poté uvedl, že školení vyšších úředníků na toto téma provádí osobně již pouze jednou ročně, jelikož v minulosti na nich v případě školení prováděných dvakrát za rok nebyla dostatečně vysoká účast. Problém ovšem spatřoval v tom, že tato oblast je natolik složitá, že přesahuje rámec odbornosti těchto úředníků. Zároveň uvedl, že velká část zápisů je prováděna notáři, kteří toto povinné školení neabsolvuji. Závěrem poznamenal, že vždy apeluje na to, aby se institut čestných prohlášení v evidenci skutečných majitelů nepoužíval. Rovněž uvedl, že se uvažuje o tom, aby formulář v této evidenci po uživateli vyžadoval zadání způsobu doložení konkrétních článků.

Ondřej Vondráček poznamenal, že dokládání vlastnických struktur je důležité pro určování malých a středních podniků, podniků s významnou tržní silou a dalších daňových optimalizací. Zároveň uvedl, že tyto struktury lze spatřit také u právnických osob nebo politických stran. Z toho důvodu navrhl, aby byla detailní specifikace vytvořena takovým způsobem, aby se dala použít na všechny subjekty.

Lukáš Kraus navrhl podpůrné vyjádření Rady o tom, že Rada doporučuje vládě posilovat nástroje, které povedou ke zkvalitňování údajů v evidenci skutečných majitelů.

Michal Šalomoun vznesl alternativní návrh, jelikož podle něho jsou problémy v analýze spíše naznačeny. Z toho důvodu chtěl využít některou pracovní komisi k rozpracování některé z analýz do konkrétnějšího doporučení.

Michal Franěk uvedl, že by přivítal jakékoliv doporučení využitelné v budoucích pracích směřujících k adaptaci a implementaci na unijní legislativu. Poté ovšem vyslovil přání, že by již nechtěl tuto analýzu znovu přepisovat.

Michal Šalomoun poznamenal, že Ministerstvo spravedlnosti je součástí pracovních skupin zabývajících se touto analýzou. Poté poukázal na to, že zájmem je vytvářet regulace, které smysluplně fungují i včetně jejich materiálního zajištění. Nakonec nechal hlasovat o usnesení.

II. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí ukládá komisi k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy dopracovat a vyhodnotit náměty obsažené v analýze kvality evidence skutečných majitelů.

Hlasování:

17 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

4. Analýza fungování zákona o střetu zájmů

Jiří Kapras nejprve uvedl, že analýza byla zpracována za základě zadání předsedy Rady Michala Šalomouna a následně představil její cíl. Poté se podrobně probíral zejména třem okruhům témat:

1) *vymezení veřejných funkcionářů*

- o doporučení, aby skupina neuvolněných funkcionářů obcí I. typu a II. typu vyjmutá z působnosti zákona o střetu zájmů v roce 2022 byla opět navrácena do tohoto zákona (povinnost předcházet situacím střetu zájmu a upřednostňovat veřejný zájem), úvaha o možnosti zproštění povinnosti podávat majetková přiznání, omezení přístupu veřejnosti k oznámením těchto funkcionářů.

2) *zápis veřejných funkcionářů do CRO*

- o snižování administrativní zátěže – omezení podávání vstupního a výstupního oznámení u znovu zvolených funkcionářů nebo funkcionářů bezprostředně jmenovaných do jiné funkce, další a hlubší propojování centrálního registru oznámení s jinými registry a informačními systémy veřejné správy,
- o osvobození osob držících osvědčení o způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi ve stupni důvěrné a vyšší od povinnosti podávat majetková přiznání – rozsáhlé prověrky majetkových a dalších osobních poměrů veřejných funkcionářů prováděné Národním bezpečnostním úřadem.

3) *omezení veřejných funkcionářů*

- o zákaz vlastnění médií – zúžení zákazu na vrcholné představitele s nejvyšším rizikem kumulace politické a mediální moci, zúžení zákazu z hlediska druhů médií, rozšíření zákazu také na internetová média (jejich definici a regulaci řeší Ministerstvo kultury na popud Senátu), stanovení specifických pravidel pro regulaci hospodářské soutěže na mediálním trhu,
- o vyloučení ze zadávacího řízení (§ 4b zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů) – po vzoru zákazu poskytování dotací (dopadají na členy vlády a jimi ovládané právnické osoby) → pracovat s pojmem skutečný majitel (širší kvůli prospěchové složce) – zjednodušení posuzování těchto situací v praxi,
- o zúžení zákazu zadávání veřejných zakázek – na úroveň, na které veřejný funkcionář vykonává funkci, zákonodárci při přijímání argumentovali rakouskou právní úpravou, která je ovšem užší (v ČR velmi široké), potencionální kolize s evropskými zadávacími směrnici,
- o zákaz zadávání dotací – obecné vymezení státní podpory, na kterou dopadá zákaz, další typy státních nárokových podpor, na které zákaz nedopadá,
- o cooling-off period – přechody z veřejné sféry do soukromé.

Michal Šalomoun poté otevřel diskusi.

Lukáš Kraus pochválil analýzu a konstatoval, že z ní lze připravit koncepční novelu zákona o střetu zájmů. Poté vyslovil přání, že by bylo dobré, kdyby se Rada usnesla na přetavení této analýzy do legislativního návrhu.

Michal Šalomoun vyjádřil souhlas s Lukášem Krausem, jelikož podle něho jde tato analýza v porovnání s Analýzou kvality evidence skutečných majitelů do většího detailu a není mnoho podnětů ke zlepšení.

Pavel Drahovzal se ovšem nechtěl ztotožnit s tím, že by se všechny závěry přetavily do legislativního textu a vyžadoval podrobnější prozkoumání toho, jestli by se vůbec některé závěry měly do novely zákona o střetu zájmů přetavit.

Jiří Kapras navrhl přijetí doporučení pro závěry netýkající se územní samosprávy a přesunutí závěrů týkajících se územní samosprávy do další diskuse.

Následně Pavel Drahovzal navrhl, aby byly přijaty návrhy netýkající se územně samosprávných celků a aby návrhy týkající byly hlouběji diskutovány s gestorem zákona. Poté uvedl, že by Rada měla následně předložit doporučení.

Michal Šalomoun ovšem vyjádřil nesouhlas, jelikož nechtěl přijímat návrhy separátně pouze pro územní samosprávy.

Jan Nevyjel vystoupil s návrhem hlasovat o obou návrzích.

Michal Šalomoun navrhl hlasovat o obecných návrzích a následně separátně konzultovat ostatní návrhy s předkladatelem na pracovní komisi.

Pavel Drahovzal vyslovil přání hlasovat o jeho návrhu jako první z toho důvodu, aby nevypadalo, že nesouhlasí s ostatními závěry v případě, že se zdrží hlasování u druhé možnosti.

Michal Šalomoun nechal hlasovat o jednotlivých usneseních.

III. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje, aby byly závěry Analýzy fungování zákona o střetu zájmů týkající se územních samosprávných celků předloženy k dalšímu projednávání Pracovní komisi předsedy Rady ke střetu zájmů s cílem vyčlenit z nich, ty, které jsou vhodné k legislativnímu zakotvení.

Hlasování:

2 PRO, 11 PROTI, 3 ZDRŽELI SE

Usnesení nebylo schváleno.

IV. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje Ministerstvu spravedlnosti připravit novelu zákona o střetu zájmů dle předložené analýzy fungování zákona o střetu zájmů.

Hlasování:

15 PRO, 0 PROTI, 2 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

5. Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO na podporu veřejně prospěšných činností pro rok 2025 (bod 2.1 Boj proti korupci)

Michal Šalomoun nejprve představil podstatu tohoto materiálu, u něhož v současné době probíhá vypořádání připomínek uplatněných v meziresortním připomínkovém řízení.

Jiří Kapras následně seznámil členy Rady se sloučením dosavadních dotačních programů Prevence korupčního jednání I a II. Cílem sloučení je primárně snížení administrativní zátěže spojené s poskytováním dotací. Zároveň uvedl, že se jedná o návrat v předešlý stav a podporované oblasti i rozpočet zůstanou zachovány.

Janusz Konieczny vznesl připomínku ohledně zvýšení objemu prostředků na tento dotační program a zároveň uvedl, že by mělo být přijato usnesení týkající se tohoto problému.

Jiří Kapras poznamenal, že nezpochybňuje přínos alokovaných prostředků, přičemž poukázal na obecný problém dotačních programů spočívající v jejich podfinancovanosti. Následně konstatoval, že se Ministerstvo spravedlnosti nebrání zvýšení prostředků alokovaných na program Prevence korupčního jednání za podmínky, že o příslušnou částku bude posílena rozpočtová kapitola tohoto ministerstva. Současně požadoval zanesení této podmínky do doporučení vládě.

Michal Šalomoun poté nechal hlasovat o usnesení.

V. Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje vládě navýšit doposud poskytované prostředky státní dotační politiky vůči NNO na podporu veřejně prospěšných činností v oblasti boje proti korupci a uložit ministrovi financí zajistit dostatečné finanční krytí.

Hlasování:

11 PRO, 1 PROTI, 5 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

6. Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí v roce 2023

Dalibor Fadrný stručně představil tento materiál a popsal jeho strukturu. Závěrem poznamenal, že tato výroční zpráva obsahuje také Plán činnosti v roce 2024 a požádal Radu o schválení usnesení.

Michal Šalomoun nechal hlasovat o usnesení.

VI. Rada vlády bere na vědomí výroční zprávu o činnosti Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí v roce 2023.

Hlasování:

17 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽELI SE

Usnesení bylo schváleno.

7. Různé

František Kučera představil průběh přípravy Akčního plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na roky 2025 a 2026 a poznamenal, že bylo obdrženo 24 návrhů na závazky z nichž 22 je relevantních pro další projednávání. Následně informoval o projednání návrhů závazků na jednání Pracovní komise předsedy Rady k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy coby jako gesční pracovní komisi.

Dalibor Fadrný poté informoval ostatní členy o přípravě Akčního plánu boje proti korupci na roky 2025 a 2026. Poukázal na to, že příští rok se uskuteční volby do Poslanecké sněmovny a z toho důvodu budou soustředěna opatření na dokončení započatých legislativních úkolů. Zároveň poukázal na řadu možných nelegislativní opatření vycházejících z realizace projektu „Korupce ve vybraných sektorech České republiky a možnosti jejího snížení“, jenž byl realizován společně se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR. Tento projekt se zaměřoval zejména na zdravotnictví, sport, veřejné zakázky, stavební i územní řízení, exekuci, školství a vědu. Poté poznamenal, že cílem jeho vystoupení je požádat ostatní o indikaci relevantních protikorupčních opatření. Nakonec pozval ostatní členy na workshop k přípravě Akčního plánu boje proti korupci

na roky 2025 a 2026, který se bude konat dne 6. 9. 2024. Členy Rady požádal o zaslání návrhů jimi preferovaných protikorupčních opatření do konce července 2024.

Michal Šalomoun v závěru tohoto jednání informoval o tom, že návrh zákona o regulaci lobbování byl přijat vládou ve variantě, kterou doporučovala Rada (zahrnutí prezidenta a zrušení výjimek pro samosprávné komory). Poté, co nebyly žádné další přihlášky do diskuse, poděkoval za účast a jednání ukončil.

V Praze dne 4. června 2024

JUDr. MgA. Michal Šalomoun, Ph.D., v. r.
předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí

Příloha: Výsledky hlasování per rollam za období leden až květen 2024

- Stanovisko k návrhu věcného záměru zákona o řízení a kontrole veřejných financí – Rada přijala **souhlasné stanovisko**
Hlasování po jménech:
13 PRO: Bartoš, Hendrych, Lukl, Kuba, Kudrna, Mazánek, Rakušan, Sciskalová, Stanjura, Stříž, Šalomoun, Válek, Zelenka
0 PROTI:
2 ZDRŽEL SE: Fiala, Zajíček
5 NEHLASOVAL: Blažek, Franc, Frankl, Leyer, Škácha
- Stanovisko k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – Rada přijala **souhlasné stanovisko**
Hlasování po jménech:
17 PRO: Bartoš, Blažek, Fiala, Frankl, Hendrych, Lukl, Kuba, Kudrna, Leyer, Mazánek, Rakušan, Sciskalová, Stanjura, Stříž, Šalomoun, Válek, Zelenka
0 PROTI:
0 ZDRŽEL SE:
3 NEHLASOVAL: Franc, Škácha, Zajíček
- Stanovisko k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – Rada přijala **souhlasné stanovisko**
Hlasování po jménech:
12 PRO: Fiala, Hendrych, Lukl, Kudrna, Leyer, Sciskalová, Stanjura, Stříž, Škácha, Válek, Zajíček, Zelenka
0 PROTI:
3 ZDRŽEL SE: Bartoš, Frankl, Šalomoun
5 NEHLASOVAL: Blažek, Franc, Kuba, Mazánek, Rakušan
- Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu boje proti korupci na roky 2023 a 2024 – Rada přijala **souhlasné stanovisko**
Hlasování po jménech:
14 PRO: Bartoš, Blažek, Fiala, Frankl, Hendrych, Kuba, Kudrna, Rakušan, Sciskalová, Stanjura, Stříž, Šalomoun, Válek, Zelenka
0 PROTI:
1 ZDRŽEL SE: Škácha
5 NEHLASOVAL: Franc, Leyer, Lukl, Mazánek, Zajíček
- Stanovisko k návrhu návrh zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony – Rada přijala **souhlasné stanovisko**
Hlasování po jménech:
16 PRO: Bartoš, Blažek, Fiala, Frankl, Kuba, Kudrna, Leyer, Lukl, Mazánek, Rakušan, Sciskalová, Stanjura, Stříž, Šalomoun, Válek, Zelenka
1 PROTI: Franc

1 ZDRŽEL SE: Zajíček

2 NEHLASOVAL: Hendrych, Škácha

- Stanovisko k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizí), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů – Rada přijala **souhlasné stanovisko**

Hlasování po jménech:

12 PRO: Bartoš, Blažek, Fiala, Kuba, Leyer, Lukl, Mazánek, Rakušan, Stanjura, Stříž, Šalomoun, Válek,

0 PROTI:

1 ZDRŽEL SE: Hendrych

7 NEHLASOVAL: Franc, Frankl, Kudrna, Sciskalová, Škácha, Zajíček, Zelenka